

N° 74
Mai de 2003

mainatges d'òc
PLUMALHON

mainatges d'òc **PLUMALHON**

**Passejada
jos tèrra**

Korrika

La man sus la pèira

(5,34 €)

ISSN 1264-6733

Tèxte e fotografias de Fred Lavail

L'espeleologia

Uèi, per Plumalhon, Elsà davalara jos tèrra dins la bauma de l'Aguzon dins Aude. Va far d'espeleologia. Solament, abans d'anar explorar aquela cavèrna, cal que s'equipe. Aquela bauma es pas coma las baumas toristicas. Dedins, i a pas cap d'installacion de lum.

Per arribar a la dintrada de la bauma, cal traversar Aude, la ribièra que raja dins aquela val. Ara passa a 80 m pel capval de la dintrada de la cavèrna. Es ela qu'a faïçonada la bauma en s'engulhant dins la fendascla, fa mai d'un milion d'annadas.

Una combinason estanca li permetrà d'avancar sens se passir. Lo casco equipat d'una lampa li apararà lo cap.

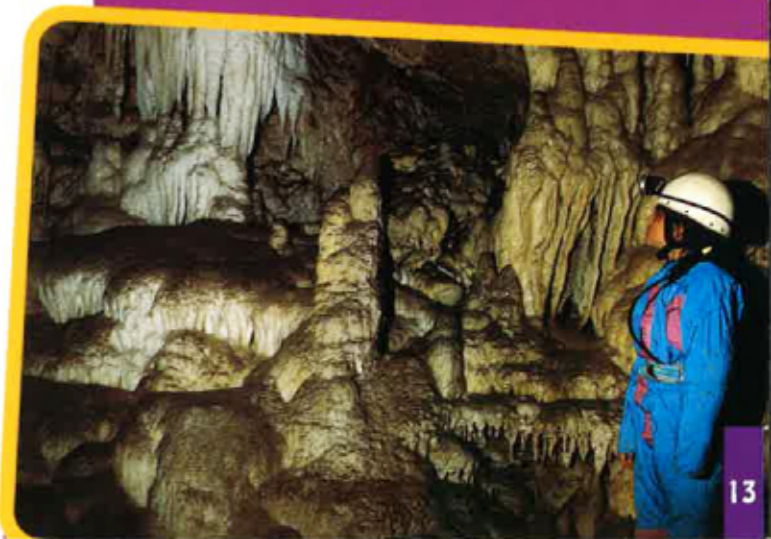

« Finissi per arribar dins la bauma. A d'endrech que i a, es plan bassa. Urosament qu'ai lo casco ! »
 « M'engulhi dins una falha estrecha. Compreni perquè me cal la combinason. »

Vesi lèu los primièrs cristals de calcita al pè d'una paret de ròc.

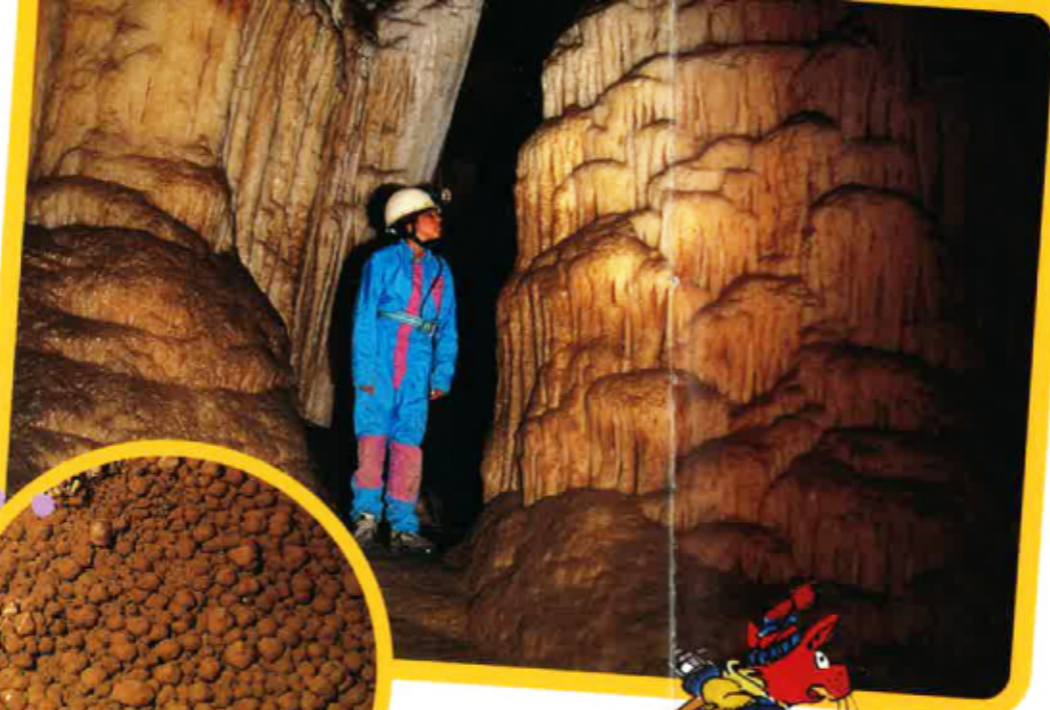
La bauma es coneguda dempuèi 1882, malurosament, la protegiguèron pas a aquela epòca e las primièras salas foguèron afrabadas. Aquò's pas qu'en 1965 qu'un mainatge de 12 ans, amb lo seu paire, descobriguèron la segonda partida de la bauma. Ara es protegida, l'accès n'es reglamentat e se pòt pas visitar qu'amb un guida diplomat.

Una pòrta permet d'anar dins la segonda partida de la bauma. Las galariás fan mai de sièis quilomètres de long.

Un pauc pus luènh, dins un clòt d'aiga, vesi de boletas estranhas que son a se formar. Pòrtan lo nom plan trobat de « cristals de bòlas ».

M'arrèsti un moment per observar l'ondradura que fan las gotetas d'aiga sus una « cortina » de pèira.

Pòt arribar que se fagan de cristals estranhs apelats « excentrics » perquè parton dins totes los sences.

Dins la bauma, las salas se succedisson. D'unas son immensas. De còps me sembla que son de lençòls o de cortinas que penjan del plafond. Me senti pichonèla.

Abans de no'n tornar, escantissèm las lampas. Sèm dins l'escur dels pus negres. Es lo primièr còp qu'amb los uèlhs dubèrts, vesi pas res de res.

Aicí es un negre perfiech. En parant l'aurelha, ausissètz aquí e alà lo bruch de l'aiga que techa sul sòl.

A l'edessus de nosautres, i a la montanha e de centenats de mètres de ròc calcari e al edessus encara, un bòsc. Quand plòu, l'aiga dintra dins lo sòl del bòsc e se carga de gas carbonic. L'aiga amb lo gas carbonic es acida, dissòlv lo ròc calcari e lo travèrsa fins a la bauma.

L'aiga que pevineja del plafond a mes plan temps per traçar lo ròc. Cargada del calcari, se depausa tech per tech. Aquel depaus mineral apelat calcita forma las estalactitas que davalan del plafond. Las estalagmitas montan del sòl. Plan segur, lo depaus es plan lent : dison que cal un centenat d'ans per far créisser una estalactita d'un centimètre.

